

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	2 mei 2024
Zaaknummer	Z-PU-2023-002592	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2024-00007680	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	12 december 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften bij de ontheffing 2. Locatie plangebied		

Loo Plan B.V. heeft namens Stichting Cazas wonen een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie de Borsaliastraat 26 t/m 36 (complex 3207) in Mijdrecht (hierna: het plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2023-002592.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van nesten van de huismuis.
- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 september 2024 tot en met 31 oktober 2026.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van deze beschikking. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Verder besluiten we dat de volgende stukken onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover deze betrekking hebben op de soorten waarvoor de ontheffing is verleend en voor zover deze niet in strijd zijn met de voorschriften in bijlage 1 van deze beschikking:

- Nader onderzoek Wet natuurbescherming voor de Borsaliastraat, Mijdrecht Complex 3207, kenmerk: 2021-100969-3785, 15 december 2015
- "Activiteitenplan Mijdrecht, Borsaliastraat, Complex 3207", projectnummer 2023-101393-8525, 12 december 2024 en de aanvullingen daarop van 4 maart 2024 en van 29 april 2024.

Zorgplicht en melden ongewoon voorval op grond van de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Ook de algemene en specifieke zorgplichten uit deze wet zijn, naast deze ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, direct van toepassing op de binnen het plangebied uit te voeren flora en fauna-activiteiten. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoer van de flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht op telefoonnummer 0800-0225510 (24/7 bereikbaar).

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op groot onderhoud met een energetisch upgrade aan het wooncomplex (18 woningen) in het plangebied. De werkzaamheden omvatten dak-/isolatiewerkzaamheden, vervanging van de hemelwaterafvoer en de goten, renovatie/sloop van de schoorstenen en de voegen worden hersteld. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 2 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*), en artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 1 september 2024 tot en met 31 oktober 2026.

2.2 Gevolgde procedure

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur Omgevingswet in werking getreden. Het overgangsrecht is van toepassing, omdat de aanvraag om een natuurvergunning is ingediend voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op grond van artikel 2.9, eerste lid, aanhef en onder a, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet, blijft het recht zoals dat gold onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van toepassing totdat het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt.

Dat betekent dat in dit geval de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming, zoals deze golden vóór 1 januari 2024, van toepassing blijven.

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 4 maart 2024 en op 29 april 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 en de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang dat zwaarder weegt dan het beschermingsbelang van de huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (belangenafweging);
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. Over de locatie geeft u aan dat de ingreep specifiek gericht is op deze locatie, omdat het locatiegebonden renovatiemaatregelen betreft. De ingreep kan niet plaatsvinden op een andere locatie.

Over de planning geeft u aan dat de voorgenomen planning is afgestemd op de kwetsbare perioden van de gewone en ruige dwergvleermuis. U geeft aan om het ongeschikt maken van de bebouwing uit te voeren in de actieve periode van deze soorten, namelijk tussen 1 september en 15 oktober. Daarmee wordt de kwetsbare paarperiode van de ruige dwergvleermuis niet ontzien. Er is dan ook een extra voorschrift opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking om de kwetsbare periodes van vleermuizen te ontzien. Daarmee worden de werkzaamheden buiten de kwetsbare paarperiode van ruige dwergvleermuis, buiten de kwetsbare winterrustperiode en in de actieve periode van de gewone en ruige dwergvleermuis gestart. De werkzaamheden met invloed op de huismus(nesten) vinden plaats buiten het broedseizoen van deze soort, namelijk in het najaar en in de winter. Tijdens het eerstvolgende broedseizoen is het plangebied weer toegankelijk voor de huismus. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor huismus. Een alternatieve planning van de werkzaamheden zou alleen maar nadelig zijn voor de beschermde soorten.

Over de werkwijze geeft u aan dat er geen redelijke alternatieven zijn voor de voorgenomen werkzaamheden. Er is geen mogelijkheid om de bebouwing in een goede onderhoudsstaat te houden zonder de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren. De bebouwing wordt van binnenuit geïsoleerd. Een alternatief voor de werkzaamheden is 'niets doen' of 'minder doen'. Hiermee zullen de woningen niet voldoen aan de gemaakte

afspraken in het Klimaatakkoord. Niet isoleren van de spouwmuur betekent dat het energieverbruik niet (genoeg) afneemt en er geen bijdrage wordt geleverd aan het rijksbeleid met betrekking tot energie en klimaat. Daarnaast moet onder andere het voegwerk hersteld worden, waarbij ook mogelijk verblijfplaatsen vernield worden. Door deze werkzaamheden allemaal tegelijk uit te voeren, worden de beschermde soorten zo min mogelijk gestoord.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid". Voor de gewone en ruige dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belangen

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn om de bebouwing te verduurzamen. De huidige bouwtechnische staat zorgt voor een hoog energieverbruik en het verlies van energie. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot. In de woningen moet flink gestookt worden om het binnenklimaat te behouden. De woningen hebben gemiddeld een energielabel D en zullen na de werkzaamheden gemiddeld een energielabel A krijgen. We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen en waarom dit nodig is.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. En het belang van de ingreep weegt in dit geval zwaarder dan het beschermingsbelang van de huismus en de gewone en ruige dwergvleermuis, waarvoor voldoende maatregelen worden getroffen. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoekresultaten: aanwezige beschermde soorten

- **Huismus**

De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één nest van huismus vastgesteld in het plangebied, namelijk in de woning aan de Borsaliastraat 26 (onder de meest linker dakpan aan de achterzijde op de hoek)

In de omgeving is in de woning aan de Borsaliastraat 60 (exacte nestlocatie niet bekend) nog één nest van huismus aangetroffen. Deze woning is geen onderdeel van de projectwoningen en het nest zal dan ook niet worden aangetast. Dit nest valt buiten de scope van onderhavige ontheffing.

- **Gewone dwergvleermuis**

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de Borsaliastraat 72. De zomerverblijfplaatsen bevonden zich in een opbouwkast op de kopgevel en mogelijk onder een scheefliggende dakpan op de kopgevel. Er zijn twee paarterroria vastgesteld in het plangebied. Deze zijn aan de projectgebouwen toegewezen, omdat de exacte verblijven van de territoria niet waren vast te stellen tijdens het onderzoek.

Het aantal gewone dwergvleermuizen dat gebruikmaakt van het studiegebied wordt geschat op zes dieren. Dit aantal is gebaseerd op het aantal verblijfplaatsen en het aantal individuen dat tegelijkertijd foeragerend is waargenomen.

In de omgeving zijn één kraamverblijfplaats en twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze bevonden zich niet in de projectwoningen en worden dan ook niet aangetast. De kraamverblijfplaats en de twee zomerverblijfplaatsen vallen dan ook buiten de scope van onderhavige ontheffing.

(Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

Omdat tijdens het onderzoek gebruik is gemaakt van het grote gebieden protocol, is een correctie toegepast op het aantal gevonden verblijfplaatsen. In het activiteitenplan wordt dan ook voor drie zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis gecompenseerd.

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens het onderzoek is één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis vastgesteld, namelijk in de woning aan de Borsaliastraat 48. De exacte locatie is niet bekend.

(Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

Omdat tijdens het onderzoek gebruik is gemaakt van het grote gebieden protocol, is een correctie toegepast op het aantal gevonden verblijfplaatsen. In het activiteitenplan wordt dan ook voor twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis gecompenseerd.

Staat van instandhouding

- **Huismus**

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022). De huismussenpopulatie werd in 2017 tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds midden jaren tachtig is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren negentig (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al, 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring geeft in recente metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020).

De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als zeer ongunstig (Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden. Foppen R. & Vogel R., 2022). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding als ongunstig – ontoereikend.

Over de regionale en lokale staat van instandhouding geeft u aan: "Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht is de huismus regelmatig aangetroffen. Vanuit de NDFF zijn ook concentraties van nestindicerende waarnemingen bekend aan de Midrethstraat en Schoutenstraat. In de stadsvogel indicator is geen informatie bekend over de huizenbroeders.

Afgezien van de bekende waarnemingen uit de NDFF en de waarnemingen die tijdens de nadere onderzoeken zijn gedaan, is er geen informatie beschikbaar over de lokale populatie.

Er is te weinig informatie om de lokale staat van instandhouding te bepalen. Hiervoor is onderzoek op wijkniveau, of zelfs over heel Mijdrecht noodzakelijk. Op basis van de informatie die wel beschikbaar is kunnen wij slechts een inschatting maken.

De afgelopen jaren is er landelijk een verslechtering in de staat van instandhouding van de huismus waargenomen. Oorzaken zijn veranderingen in woningbouw (verdwijnen van ouderwetse pannendaken), woningrenovatie (geen toegang meer tot nestplaatsen), beheer van stedelijk groen (minder voedsel) en verstening van tuinen. Er is geen reden om aan te nemen dat deze trends niet ook in Mijdrecht plaatsvinden. Op basis hiervan wordt geschat dat de lokale staat van instandhouding ook ongunstig is."

- **Gewone dwergvleermuis**

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiwerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdierverseniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2018).

Over de regionale en lokale staat van instandhouding geeft u aan: "Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht is de gewone dwergvleermuis nagenoeg altijd aangetroffen. Vanuit de NDFF zijn ook waarnemingen van verblijfplaatsen bekend aan de Drossaardstraat in Mijdrecht.

Op basis van onze ervaringen is de gewone dwergvleermuis nagenoeg altijd aanwezig. De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen. Op basis van de informatie die wel beschikbaar is, kunnen wij slechts een inschatting maken.

Gezien hun verblijfplaatsen in gebouwen is de kans op het verdwijnen van verblijfplaatsen groot door renovatie en sloop wat leidt tot een ongunstig toekomstperspectief. Door de effecten van o.a. de energietransitie is ook het toekomstperspectief ongunstig/ontoereikend.

Door de landelijke trend van isolatie, renovatie en sloop van woningen die ook in de provincie Utrecht en in Abcoude aanwezig is, wordt ervanuit gegaan dat de lokale staat van instandhouding hier niet afwijkt van het landelijke."

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poerink en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuisen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuisen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

Over de regionale en lokale staat van instandhouding geeft u aan: "Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht is de ruige dwergvleermuis regelmatig aangetroffen, maar minder vaak dan de gewone dwergvleermuis. Vanuit de NDFF is geen informatie bekend over andere verblijfplaatsen in Mijdrecht.

Op basis van onze ervaringen is de ruige dwergvleermuis nagenoeg altijd aanwezig. De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet

voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen. Op basis van de informatie die wel beschikbaar is kunnen wij slechts de volgende inschatting maken.

Gezien hun verblijfplaatsen in gebouwen is de kans op het verdwijnen van verblijfplaatsen groot door renovatie en sloop wat leidt tot een ongunstig toekomstperspectief. Door de effecten van o.a. de energietransitie is ook het toekomstperspectief ongunstig/ontoereikend.

Door de landelijke trend van isolatie, renovatie en sloop van woningen die ook in de provincie Utrecht en in Mijdrecht aanwezig is, wordt ervanuit gegaan dat de lokale staat van instandhouding hier niet afwijkt van het landelijke.”

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen mogelijk één nest van huismus beschadigen en/of vernielen. Dit betekent dat het nest mogelijk verloren gaat en er dus sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

De werkzaamheden zullen twee zomer- en twee paarverblijfplaatsen met mogelijke individuele winterfunctie van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats met mogelijke individuele winterfunctie van de ruige dwergvleermuis vernielen. Hierdoor worden de gewone en ruige dwergvleermuis verstoord en mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soorten. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken. We hebben de maatregelen voor de gewone dwergvleermuis getoetst aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12 (2017). Hoewel in april 2024 een nieuw kennisdocument voor deze soort is gepubliceerd, was dit ten tijde van het indienen van de aanvraag nog niet bekend. Daarom hebben we getoetst aan de toen geldende versie van het kennisdocument.

We gaan deels akkoord met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke alternatieve nestplaatsen op hiervoor geschikte locaties geplaatst voor huismus. Omdat de huismus jaarrond gebruik maakt van de nestlocaties moet voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied altijd ongeschikt gemaakt worden. Om dit te borgen is voorschrift 11 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Voordat u start met de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen op hiervoor geschikte locaties geplaatst. Voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode van de gewone en ruige dwergvleermuis maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt het plangebied onder de juiste omstandigheden natuurvrij verklaard door een ecologisch deskundige. U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis. Om de kwaliteit van de verblijfplaatsen te waarborgen is voorschrift 12 opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking.

De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen zorgt ervoor dat de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone en ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van deze beschikking. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Loo Plan B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Cazas Wonen;
- RUD Utrecht;
- Gemeente De Ronde Venen.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen vier weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op <https://omgevingswet.overheid.nl/home> of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,
i.o.

ValidSigned
op 02-05-2024

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

Algemeen

1. Alle mitigerende en compenserende maatregelen zoals genoemd in "Activiteitenplan Mijdrecht, Borsaliastraat, Complex 3207", projectnummer 2023-101393-8525, 12 december 2024 en de aanvullingen daarop van 4 maart 2024 en 29 april 2024 moeten worden uitgevoerd, voor zover deze betrekking hebben op deze ontheffing en voor zover deze niet in strijd zijn met de specifieke voorschriften in deze bijlage. Ook als de ontheffingsperiode, die is opgenomen in deze beschikking, is afgelopen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de beschermde soorten en werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
  - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen bij de RUD Utrecht. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit is een persoon met een opleiding in de Nederlandse ecologie of hiermee vergelijkbare studiegebieden. Of een persoon die op een andere manier aantoonbare soortenkennis heeft van de soorten waarvoor dit besluit is verleend. De ecologisch deskundige begeleidt de uitvoering van de voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een ecologisch deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in bijlage 1 van deze beschikking.

Na afloop van de werkzaamheden

10. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Specifieke voorschriften

Huismus

11. De werkzaamheden met voor huismus negatieve effecten moeten plaatsvinden buiten het broedseizoen van de huismus. Voorafgaand aan deze werkzaamheden moeten de nestplaatsen van de huismus ongeschikt worden gemaakt.

Vleermuizen

12. Alle verblijfplaatsen die worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden, moeten ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen voordat de werkzaamheden gestart worden. Dit moet gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
13. De permanente verblijfplaatsen moeten worden geplaatst:
  - a. binnen een straal van 200 meter van de vastgestelde zomer- en paarverblijfplaatsen;
  - b. op minimaal 3 verschillende windrichtingen;
  - c. met een vrije aanvliegroute;
  - d. buiten bereik liggen van predatoren;
  - e. buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Bijlage 2: Locatie plangebied

